

**«ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΑΣ
ΜΕ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ»**

**«Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ Η/Υ»**

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 20

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΟΥΔΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ 68^{ΟΥ} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Η σημερινή εποχή είναι μία εποχή, όπως όλοι γνωρίζουμε, ιδιαίτερης τεχνολογικής ανάπτυξης. Οι νέες τεχνολογίες εισέρχονται σιγά – σιγά στην ζωή της κάθε οικογενείας και, φυσικά, και στην σχολική ζωή. Παράλληλα δε απορροφούν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των σύγχρονων νέων παιδιών από ιδιαίτερα μικρή ηλικία. Έτσι η υποχρέωση αυτής της κατάρτισης στα σύγχρονα δεδομένα γίνεται αναγκαιότητα και για εμάς τους καθηγητές και μάλιστα περισσότερο από τους άλλους κλάδους των επιστημόνων. Διότι ο καθηγητής οφείλει, όχι μόνο να είναι ενημερωμένος στα σύγχρονα δεδομένα της επιστήμης του, αλλά και στην σύγχρονη τεχνολογία, επιπλέον δε να παρακολουθεί και να προσαρμόζεται στα σημερινά κοινωνικά δεδομένα, ώστε να μπορεί να πιάνει τον παλμό των παιδιών και να επικοινωνεί μαζί τους. Όσες γνώσεις και αν έχει ο καθηγητής, αν δεν μπορεί να επικοινωνήσει με τα παιδιά και αν δεν μπορεί να τα συγκινήσει, τότε δεν μπορεί και να επιτελέσει με επιτυχία το έργο του, και αυτό ισχύει ιδιαίτερα για μας τους θεολόγους λόγω της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου.

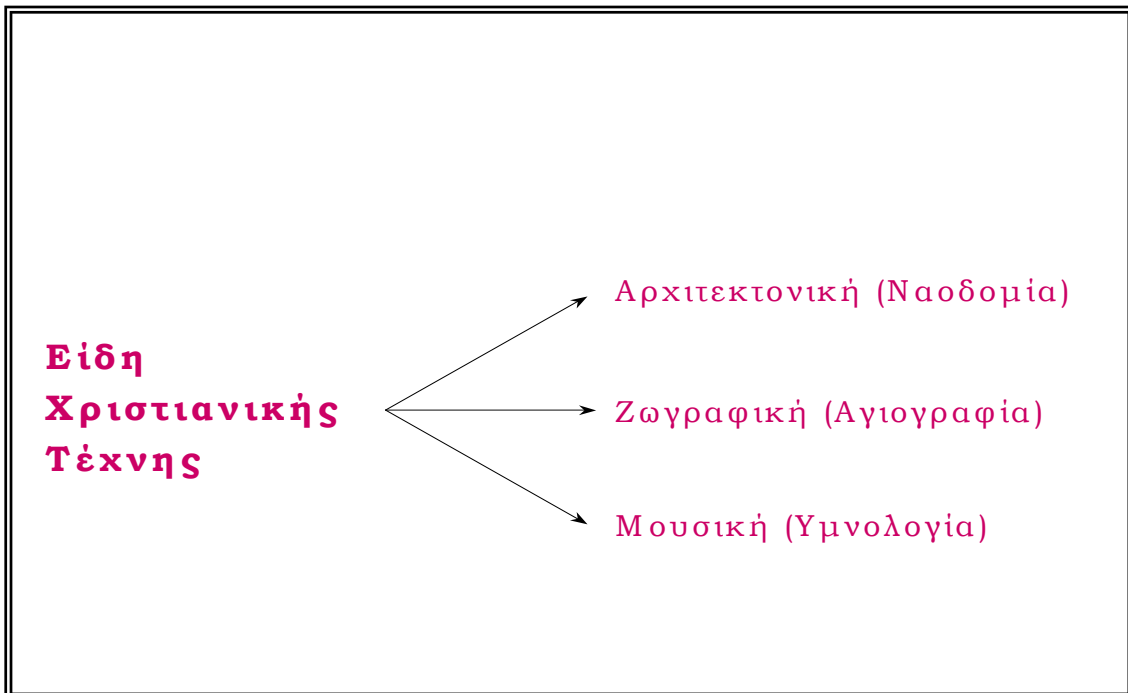
Κάτω από αυτό το πρίσμα η συγκεκριμένη παρουσίαση στοχεύει στο να δούμε ένα σύγχρονο τρόπο διδασκαλίας. Θέλουμε, δηλαδή, να δείξουμε πώς μπορούμε να διδάξουμε μία ενότητα με την χρήση Η/Υ. Στοχεύουμε στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας στην διδασκαλία μας, με ένα τρόπο που, ίσως, να ενδιαφέρει και να προσελκύει τους μαθητές μας. Θα δούμε, λοιπόν, πώς μπορούμε να διδάξουμε την ενότητα της χριστιανικής τέχνης στην Γ' Γυμνασίου με την χρήση Η/Υ και εννοείται, βέβαια, ότι δεν θα επικεντρωθούμε στο τι θα πρέπει να πούμε στην διδασκαλία μας, αλλά στο πώς θα το πούμε. Στο πώς δηλαδή θα στήσουμε και θα παρουσιάσουμε το μάθημα με την χρήση του Η/Υ.

Σκοπός μας στην διδασκαλία του μαθήματος αυτού είναι να φέρουμε τους μαθητές μας σε άμεση επαφή με την χριστιανική τέχνη, να την γνωρίσουν και να την αγαπήσουν, να οικειοποιηθούν ένα τμήμα της παράδοσής μας που είναι όχι μόνο η ζωντανή μας ιστορία, και η οποία παράδοση εξελίσσεται και διαμορφώνεται μέχρι σήμερα.

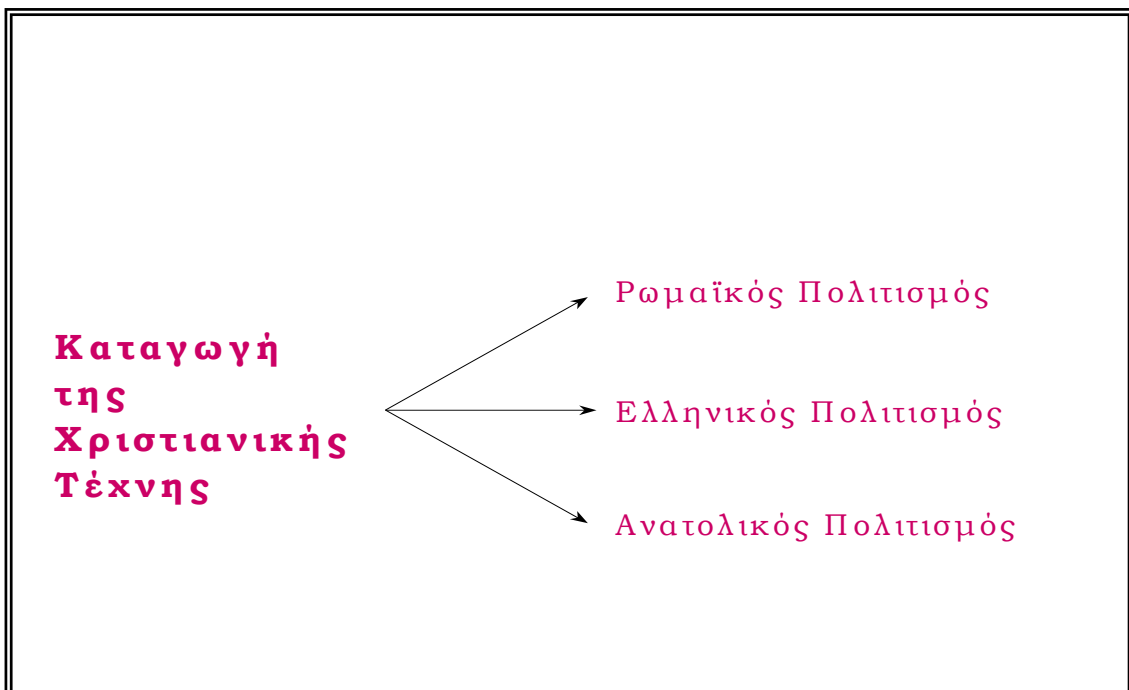
Στόχος του μαθήματος είναι να μπορεί ο μαθητής να αναγνωρίζει βασικά στοιχεία της χριστιανικής τέχνης. Μπαίνοντας, δηλαδή, σε ένα ναό να μπορεί παρατηρώντας μερικά στοιχεία του ρυθμού του να αναγνωρίζει τα βασικά μέρη του ή βλέποντας μια εικόνα να αναγνωρίζει αν είναι βυζαντινή, να κατανοεί τα χαρακτηριστικά της κλπ. Η τέχνη δεν είναι τόσο δύσκολη, όσο νομίζουμε, αρκεί να την περιβάλλουμε με τον δέοντα σεβασμό.

Η παρουσίαση που θα παρακολουθήσετε είναι όλη φτιαγμένο στο Powerpoint, που είναι το πρόγραμμα κατασκευής παρουσιάσεων του Office, και είναι αρκετά απλό στην χρήση του, αν λίγο ασχοληθεί κάποιος μαζί του. Αποτελείται από εβδομήντα δύο (72) διαφάνειες, οι οποίες εμφανίζουν είτε σχεδιαγράμματα δημιουργημένα στο Powerpoint, είτε σκαναρισμένες εικόνες που προηγουμένως έχουν υποστεί επεξεργασία στο Photoshop.

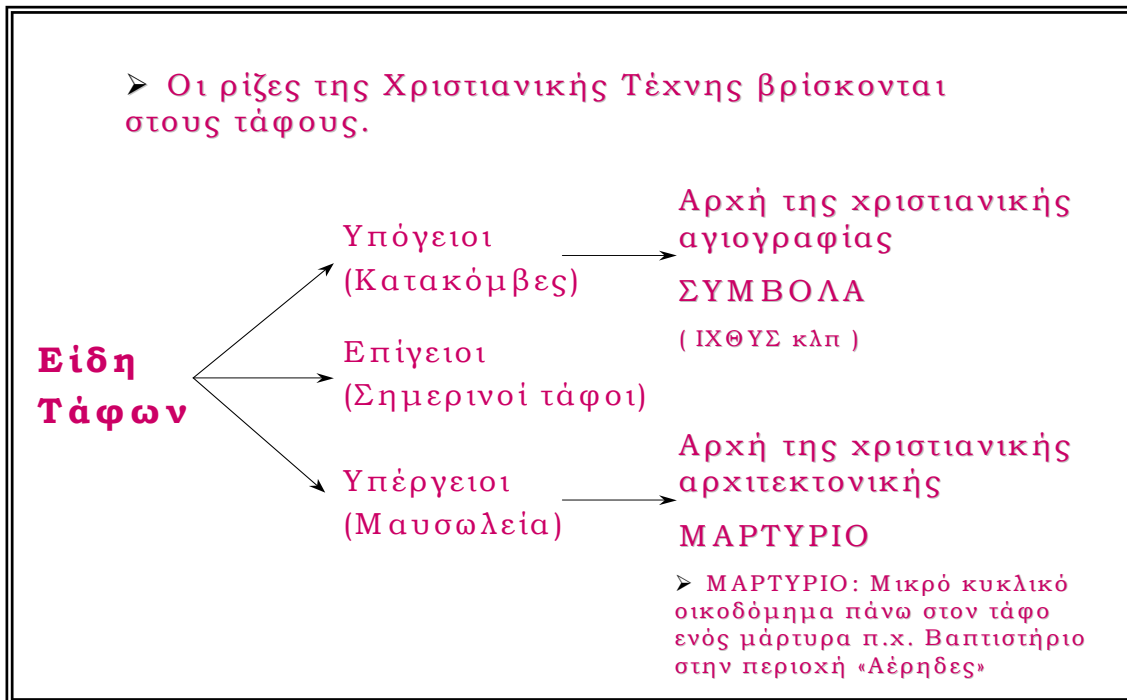
Η πρώτη διαφάνεια παρουσιάζει ένα σχεδιάγραμμα με τα είδη της χριστιανικής τέχνης.

Η δεύτερη ένα σχεδιάγραμμα με την καταγωγή της χριστιανικής τέχνης, όπου εμφανίζονται οι πολιτισμοί από τους οποίους αυτή είναι επηρεασμένη.

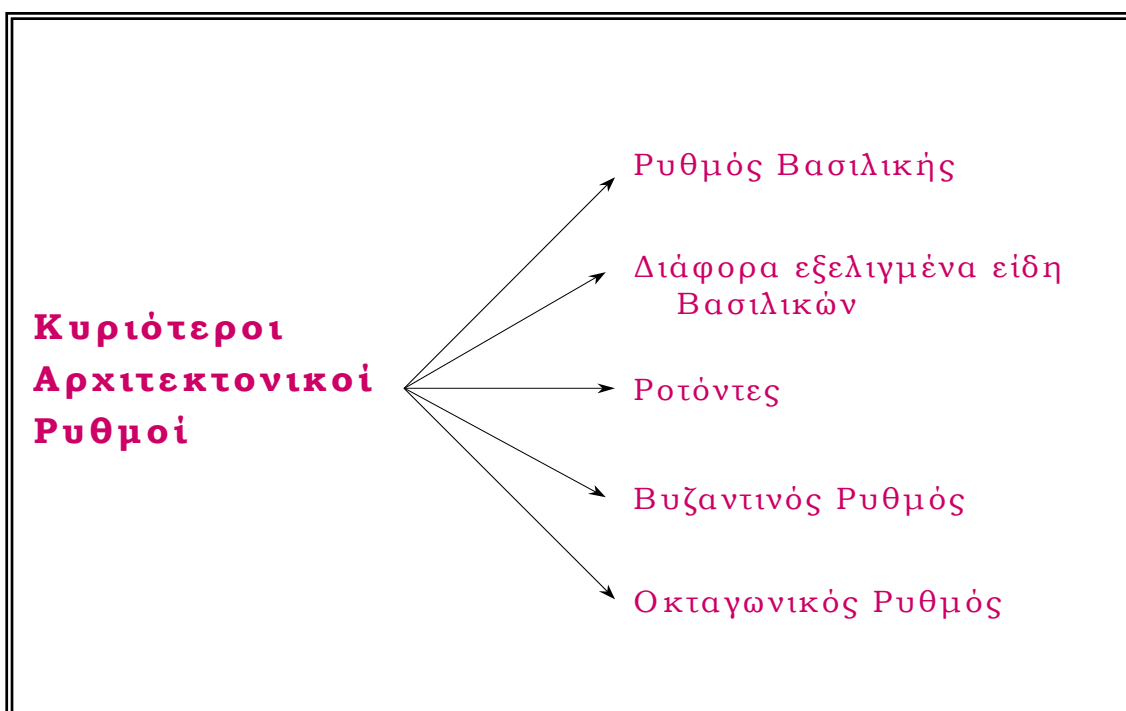

Και η τρίτη ένα σχεδιάγραμμα με τα είδη των τάφων, από όπου και ξεκίνησαν η χριστιανική αιογραφία και αρχιτεκτονική. Οι τρεις αυτές διαφάνειες είναι κινούμενες.

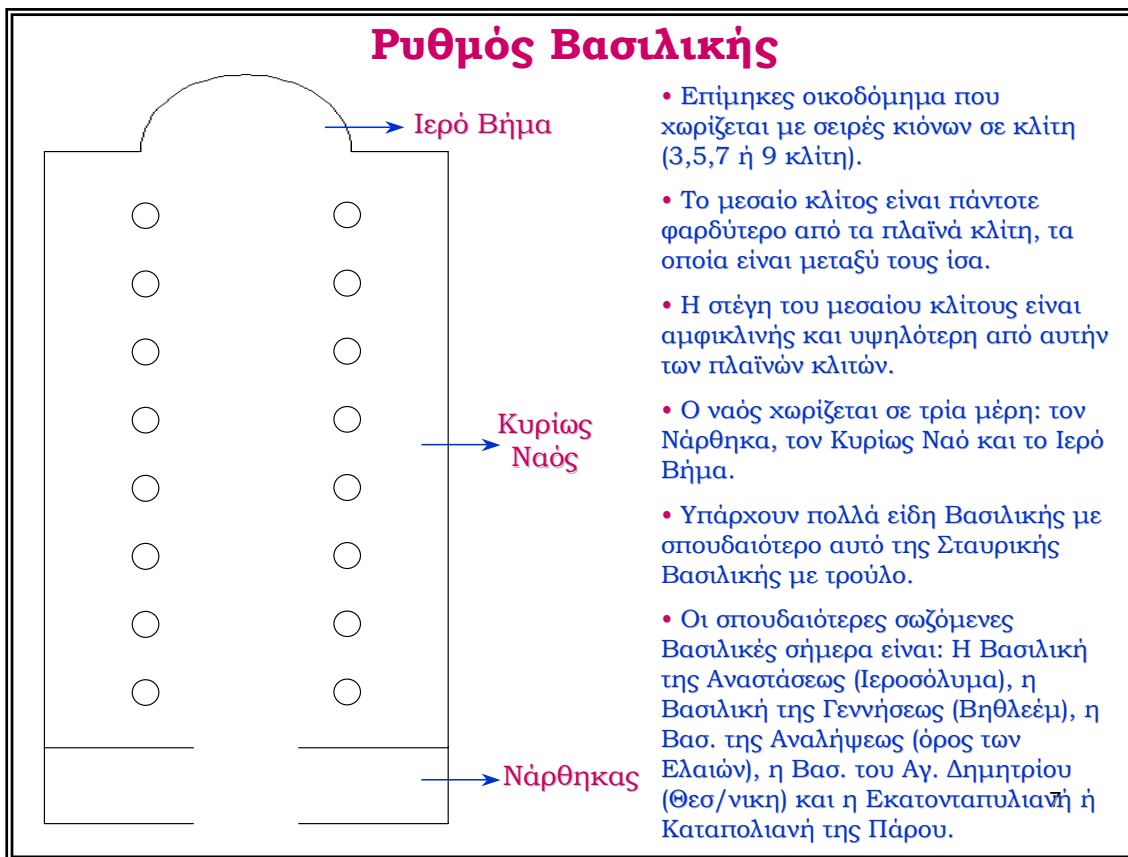

Τονίζουμε εδώ ότι η αιογραφία ξεκίνησε από τις κατακόμβες με τα «ΣΥΜΒΟΛΑ» και η αρχιτεκτονική με τα «ΜΑΡΤΥΡΙΑ», όπου και εμφανίζεται φωτογραφία με παράδειγμα «Μαρτυρίου» (ΑΕΡΗΔΕΣ).

Περνάμε στον τομέα της Ναοδομίας (αρχιτεκτονική) με ένα σχεδιάγραμμα των κυριότερων αρχιτεκτονικών ρυθμών (με την σημείωση ότι δεν περιλαμβάνονται όλοι οι αρχιτεκτονικοί ρυθμοί και οι εξελίξεις τους, αλλά ό,τι κατά την κρίση μας θα έπρεπε να δουν τα παιδιά).

Η αναλυτική παρουσίαση των αρχιτεκτονικών ρυθμών αρχίζει με μια κινούμενη διαφάνεια η οποία περιλαμβάνει και κείμενο και η οποία είναι μία αρχιτεκτονική κάτοψη της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής Α' των Θεσσαλικών Θηβών, μέσω της οποίας εξετάζουμε τα κύρια χαρακτηριστικά του ρυθμού, αλλά και τα μέρη του ναού.

Λεπτομέρειες των χαρακτηριστικών του ρυθμού της Βασιλικής θα εξετάσουμε μέσω κατόψεων και αναπαραστάσεων, αλλά και φωτογραφιών ιστορικών ναών του ρυθμού αυτού που σώζονται ως σήμερα, με τις παρακάτω διαφάνειες ως εξής:

α) Κατόψεις της Αγίας Σοφίας Βουλγαρίας και της Βασιλικής Α' των Θεσσαλικών Θηβών για την λεπτομερέστερη παρακολούθηση των χαρακτηριστικών του ρυθμού.

β) Τομή κατά πλάτος τρίκλιτης βασιλικής με στόχο την εξέταση του ύψους των κλιτών και των στεγών.

γ) Πλάγια όψη, τομή κατά μήκος και κάτοψη της τρίκλιτης Βασιλικής στην Καπαδοκία (Μπιν-μπιρ-Κιλισσέ = χίλιες και μια Εκκλησίες) με στόχο να δούμε την εσωτερική και εξωτερική εμφάνιση του ρυθμού.

δ) Κάτοψη του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης, για να δούμε πώς είναι η πεντάκλιτη Βασιλική.

ε) Τομή κατά πλάτος Αγ. Δημητρίου, για να δούμε τις στέγες του Ναού.

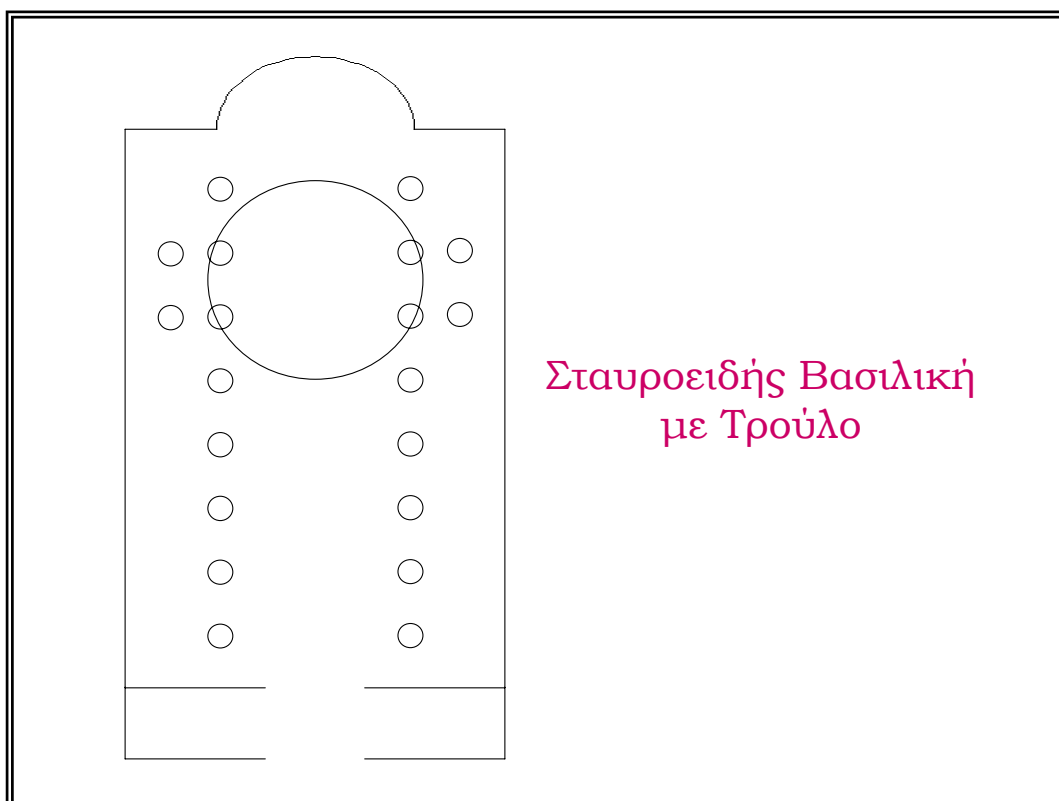
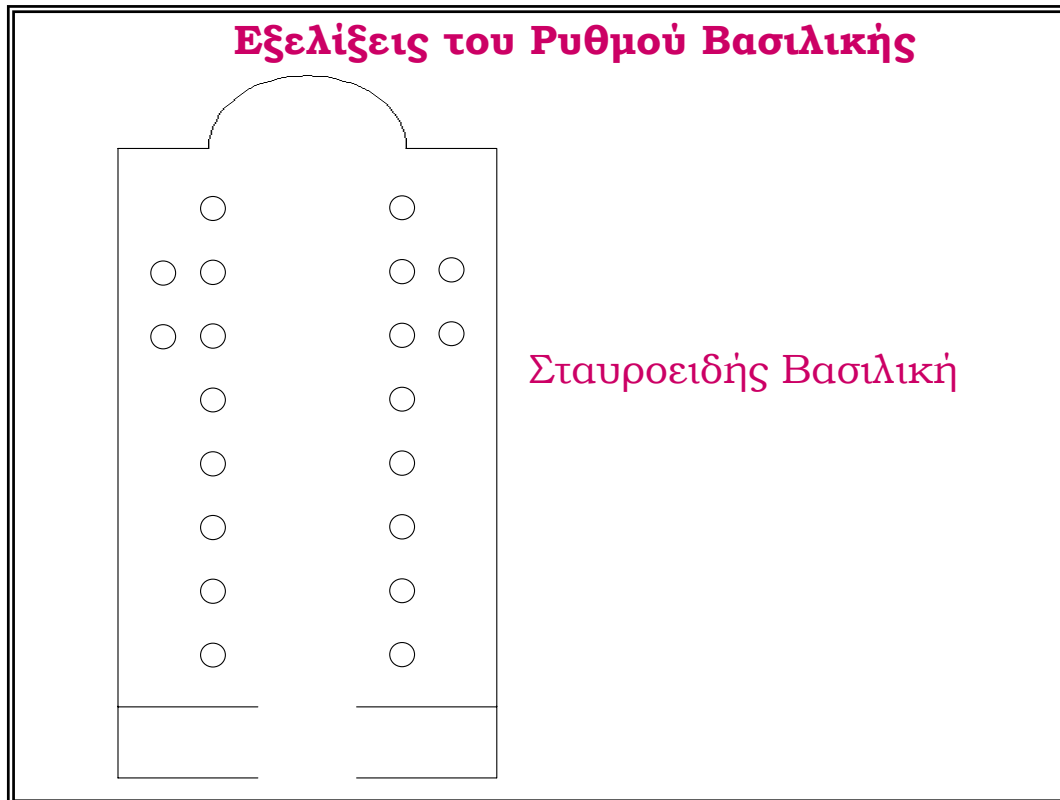
στ) Αναπαράσταση Αγ. Δημητρίου, για να δούμε ότι η κόγχη του Ιερού καλύπτει μόνο το μεσαίο κλίτος και να παρατηρήσουμε τα διαφορετικά ύψη των στεγών.

ζ) Αναπαράσταση της ανατολικής πλευράς του Αγ. Δημητρίου, για να μελετήσουμε την κρύπτη.

η) Φωτογραφία του εσωτερικού του Αγ. Δημητρίου, όπου μπορούμε να δούμε και να σχολιάσουμε όλα τα κύρια χαρακτηριστικά του ρυθμού.

θ) Φωτογραφία εσωτερική της στέγης του Αγ. Μηνά Θεσσαλονίκης τραβηγμένη από τον γυναικωνίτη, για να συγκρίνουμε το είδος της σαμαροειδούς στέγης του ναού σε αντιδιαστολή με την αμφικλινή του Αγ. Δημητρίου.

Στην συνέχεια, και με δύο κινούμενες διαφάνειες, θα παρακολουθήσουμε πώς η απλή παλαιοχριστιανική Βασιλική μπορεί να μετατραπεί αρχικά σε σταυρική Βασιλική και, εν συνεχεία, σε Σταυρική Βασιλική με τρούλο εξετάζοντας έτσι τις βασικότερες εξελίξεις του ρυθμού.

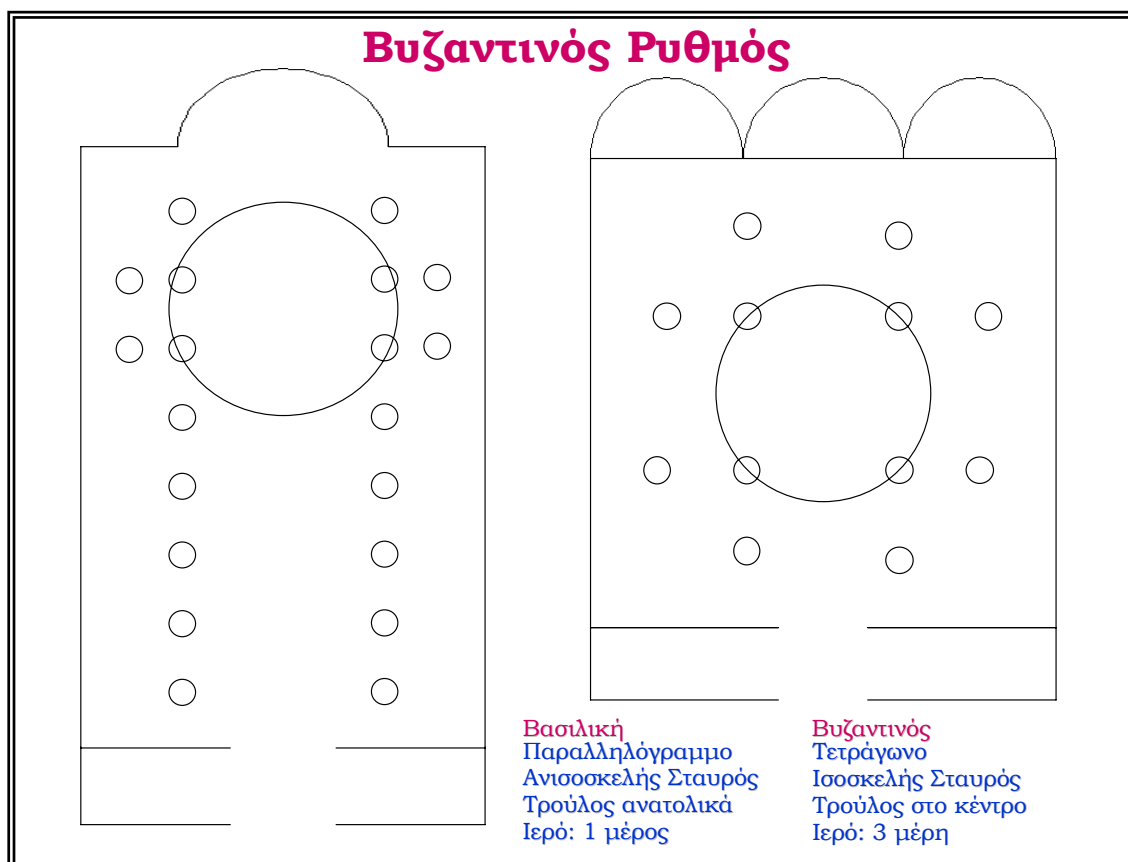
Το ενδιάμεσο στάδιο μεταξύ Τρουλαίας Βασιλικής και Βυζαντινού Ρυθμού είναι οι Περίκεντροι ναοί ή Ροτόντες.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του ρυθμού θα παρακολουθήσουμε μέσω των έξι διαφανειών που ακολουθούν και παρουσιάζουν κατόψεις, αναπαραστάσεις και φωτογραφίες ως εξής:

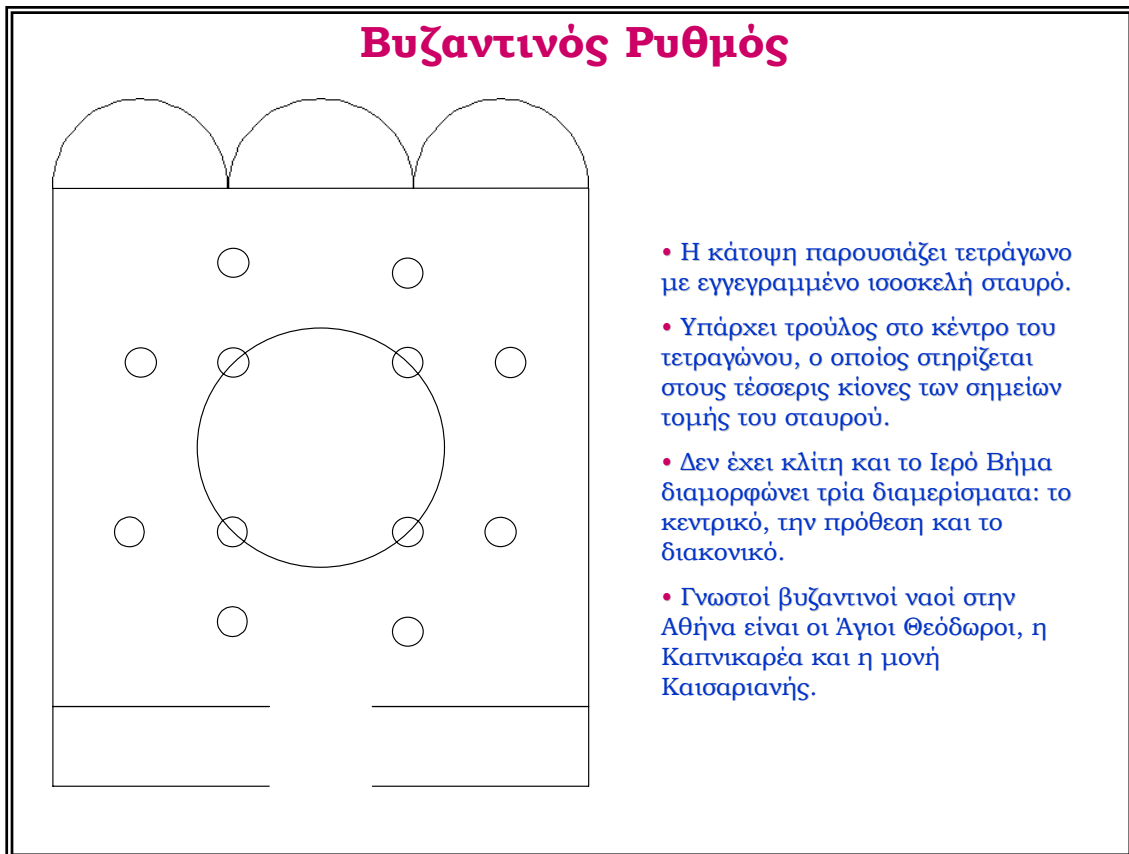
- α) Αναπαράσταση της Ροτόντας της Θεσσαλονίκης σε πλήρη μορφή.
- β) Αναπαράσταση του Μουσουλίου της Θεσσαλονίκης και μετατροπή του σε Ροτόντα. – Αναπαράσταση της Ροτόντας στην Δέρβη της Παμφυλίας.
- γ) Κάτοψη της Ροτόντας της Θεσσαλονίκης, όπου και εξετάζουμε τα κύρια χαρακτηριστικά του ρυθμού.
- δ) Αναπαράσταση του εσωτερικού της Ροτόντας του Αγ. Στεφάνου Ρώμης, η οποία θεωρείται ως πιστό αντίγραφο του Παναγίου Τάφου.
- ε) και στ) δύο εξωτερικές φωτογραφίες της Ροτόντας της Θεσσαλονίκης.

Ακολουθεί μία σύντομη παρουσίαση της Αγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως με δύο διαφάνειες. Στην πρώτη με την εμφανιζόμενη κάτοψη του ναού, καταδεικνύεται ότι αυτός αποτελεί ιδιαίτερο συνδυασμένο αρχιτεκτονικό ρυθμό, αφού εμφανίζει ένα κύβο μέσα σε ένα παραλληλόγραμμο. Στην δεύτερη εμφανίζεται μία κατά μήκος τομή του ναού, όπου ξεκάθαρα παρατηρούμε τα δύο γεωμετρικά σχήματα.

Ακολουθεί η παρουσίαση του δεύτερου μεγάλου αρχιτεκτονικού ρυθμού, του Βυζαντινού ρυθμού. Με την πρώτη κινούμενη, γραμμική διαφάνεια θα δείξουμε την κατασκευή ναού, αυτού του ρυθμού, και θα κάνουμε, παράλληλα, σύγκριση με μια τρουλαία Βασιλική, εντοπίζοντας, φυσικά, και τις διαφορές.

Στην δεύτερη διαφάνεια παρουσιάζονται τα κύρια χαρακτηριστικά του ρυθμού.

Λεπτομερέστερη εξέταση αυτών των κύριων χαρακτηριστικών γίνεται με κατόψεις και φωτογραφίες που περιέχουν οι διαφάνειες που ακολουθούν ως εξής:

α) Κατόψεις του Οσίου Δαβίδ Θεσσαλονίκης, της Μονής Καισαριανής και των Αγίων Θεοδώρων Μάνης, όπου αναλύουμε τον ρυθμό.

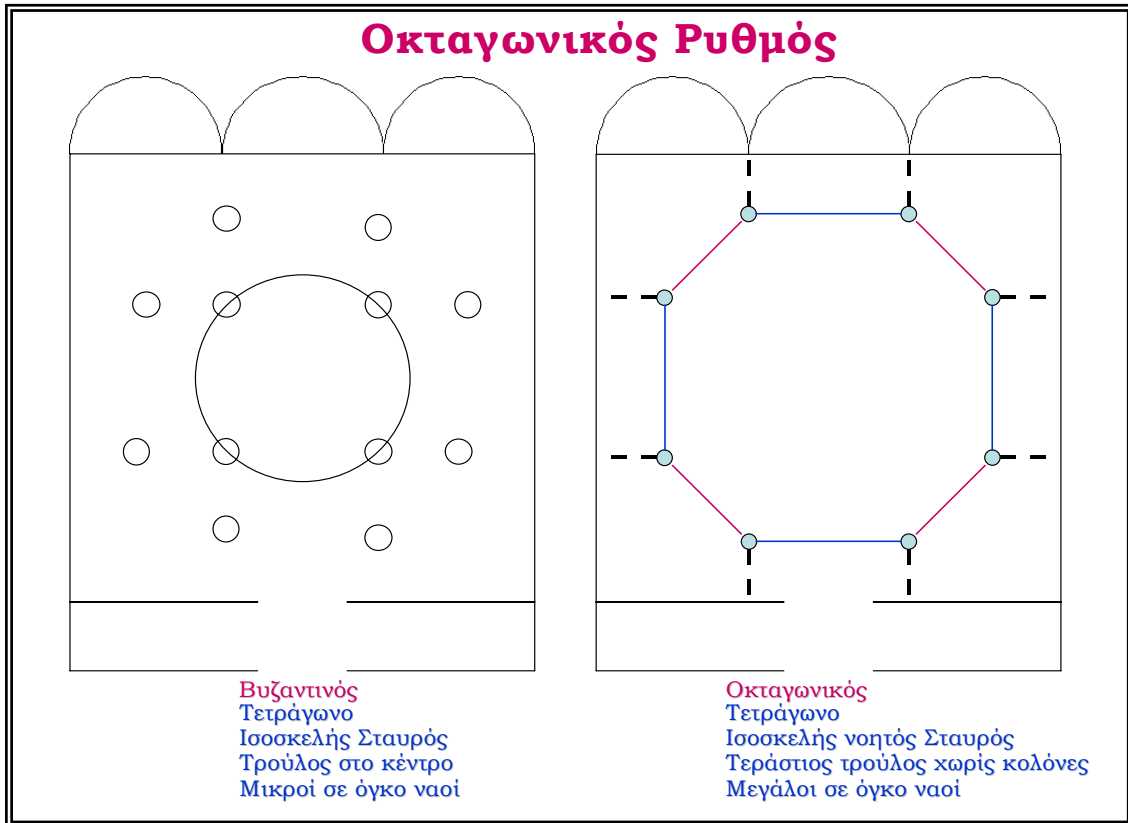
β) Φωτογραφία από τον Άγιο Ελευθέριο (δίπλα στην Μητρόπολη), από την οποία εξετάζουμε τον ρυθμό εξωτερικά.

γ) Φωτογραφία των Αγίων Αποστόλων Αρχαίας Αγοράς, για να παρατηρήσουμε τον τρούλο και τα τύμπανά του.

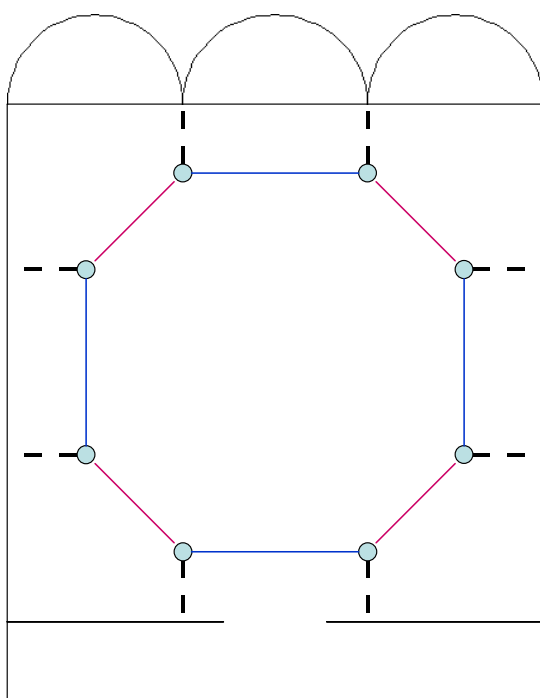
δ) Φωτογραφία από την Παντάνασσα Μυστρά, όπου βλέπουμε μια τρουλεπίστεγη εξέλιξη του ρυθμού.

ε) Δύο εξωτερικές φωτογραφίες από τον Προφήτη Ηλία Θεσσαλονίκης, όπου έχουμε μία από τις ωραιότερες εξελίξεις του ρυθμού, δηλαδή ένα τετρακίονιο, σταυροειδή εγγεγραμμένο Βυζαντινό ναό με πλάγιους χορούς.

Ο Οκταγωνικός Ρυθμός, που ακολουθεί, παρουσιάζεται με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή, με δύο γραμμικές κινούμενες διαφάνειες, όπου, στην πρώτη, θα δείξουμε την κατασκευή ναού αυτού του ρυθμού και θα κάνουμε παράλληλα σύγκριση με τον Βυζαντινό ρυθμό, εντοπίζοντας τις διαφορές, και στην δεύτερη, παρουσιάζονται τα κύρια χαρακτηριστικά του ρυθμού.

Οκταγωνικός Ρυθμός

- Η κάτοψη παρουσιάζει τετράγωνο με νοητό εγγεγραμμένο Σταυρό και τρούλο, ο οποίος στηρίζεται σε οκτώ στηρίγματα, που αναπτύσσονται στις πλευρές του Σταυρού.
- Ο ρυθμός αυτός δίνει μεγάλους σε διαστάσεις ναούς και με μεγάλο τρούλο.
- Περιφημοί οκταγωνικοί ναοί στην Ελλάδα είναι της Μονής Οσίου Λουκά Βοιωτίας, της Μονής Δαφνίου και της Νέας Μονής Χίου.

Ο ρυθμός αναλύεται περαιτέρω στις τρεις επόμενες διαφάνειες που παρουσιάζουν τα εξής:

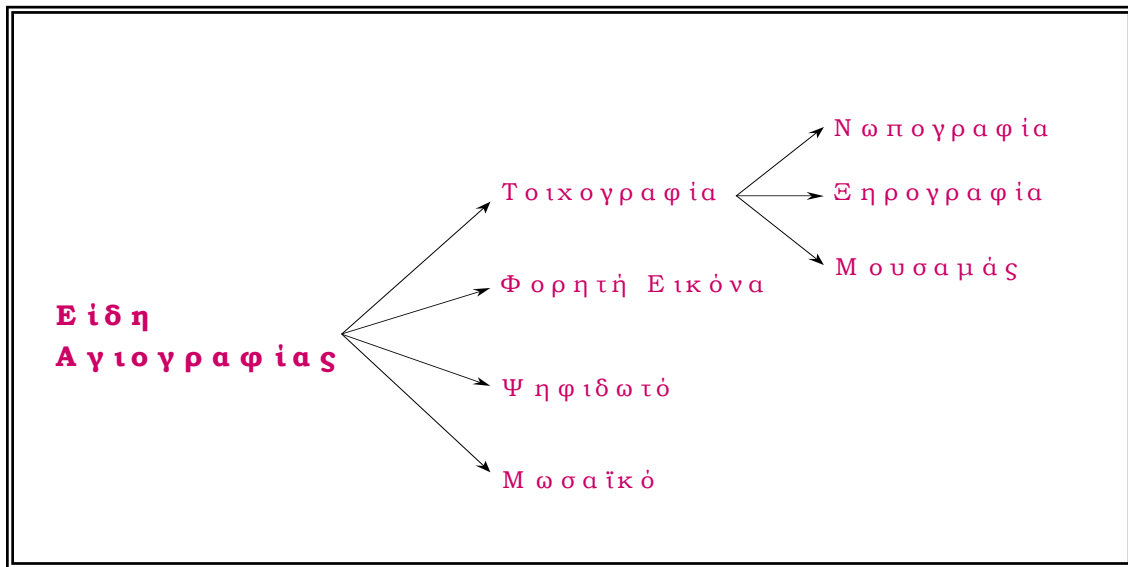
α) Κατόψεις του Οσίου Λουκά Βοιωτίας, της Νέας Μονής Χίου και του εσωτερικού της Νέας Μονής Χίου.

β) Κάτοψη όλης της Μονής του Οσίου Λουκά.

γ) Το εξωτερικό του Οσίου Λουκά.

Το θέμα της ναοδομίας τελειώνει με την μελέτη των Συμβολισμών του ναού, τους οποίους θα παρουσιάσουμε αναλυτικά μαζί με άλλα στοιχεία σε δύο έγχρωμες αναπαραστάσεις ναών, ενός τυπικού Βυζαντινού και του ναού της Παναγίας Γοργοεπηκόου Αθηνών (Βυζαντινός Ρυθμός).

Η περιήγησή μας στον τομέα της Αγιογραφίας αρχίζει με την διαφάνεια που παρουσιάζει ένα σχεδιάγραμμα των ειδών αγιογραφίας.

Με την δεύτερη διαφάνεια που περιλαμβάνει δύο εικόνες του Ευαγγελισμού (μία Αναγεννησιακή και μία Βυζαντινή) καταδεικνύουμε την διαφορά μεταξύ αγιογραφίας και χριστιανικής ζωγραφικής, τονίζοντας ότι, πρώτον, η μία (Δυτική) αποσκοπεί στο συναίσθημα και τις αισθήσεις, ενώ η άλλη στην διδασκαλία, την καλλιέργεια της ψυχής μας και την σωτηρία μας και, δεύτερον, ότι κάθε μορφή τέχνης, είτε μας αρέσει, είτε την καταλαβαίνουμε ή όχι, πρέπει να είναι σεβαστή.

Οι διαφάνειες που ακολουθούν προβαίνουν σε αναλυτική παρουσίαση των κύριων χαρακτηριστικών της Βυζαντινής αγιογραφίας ως εξής:

α) «Φως» μέσω των εικόνων του Χριστού της Μονής Σταυρονικήτα, (Θεοφάνης ο Κρης) και της Παναγίας Ντόνσκαγια, (Γλυκοφιλούσα) (Ρώσικη).

β) «Χώρος και χρόνος». Εικόνες της Γεννήσεως και της Πεντηκοστής.

γ) «Προοπτική - Λιτότητα». Εικόνες της Βαϊοφόρου και της Βαπτίσεως.

δ) «Μετωπική παράσταση». Εικόνες της Βαϊοφόρου και του «Χαίρε» των Μυροφόρων.

ε) «Θεολογία της εικόνας - Πνευματικός χαρακτήρας» Ανάλυση των στοιχείων σε δύο εικόνες της Γεννήσεως με σκοπό να κάνουμε και την σύγκριση στην εξέλιξη της τέχνης, αφού η μία είναι Βυζαντινή και η άλλη μεταβυζαντινή. Επίσης και σε εικόνες της Αναστάσεως, αυτές που η Ορθόδοξη παράδοση χρησιμοποιεί.

Ακολουθεί μία σύντομη αναφορά στα Ψηφιδωτά με διαφάνειες φωτογραφιών από τον Όσιο Λουκά Βοιωτίας, τα ψηφιδωτά του οποίου θεωρούνται τα δεύτερα καλλίτερα στον κόσμο.

Στην προσπάθειά μας οι μαθητές μας να προσεγγίσουν την αγιογραφία, να την γνωρίσουν περισσότερο, να την αγαπήσουν και να την «υιοθετήσουν», προχωρούμε σε μια πρακτική περιήγηση στον χώρο της κατασκευής μιας φορητής εικόνας. Παρουσιάζουμε δηλαδή σχεδιάσματα, Βυζαντινή γραφή, αλλά και την βασική πορεία στην αγιογράφιση μιας εικόνας με 15 διαφάνειες. Εξ αυτών οι 9 εμφανίζουν σκίτσα που δείχνουν πώς σχεδιάζουμε το πρόσωπο του Χριστού, και συγχρόνως παρουσιάζουν δείγματα βυζαντινής γραφής, και οι υπόλοιπες 6 παρακολουθούν την βήμα προς βήμα αγιογράφιση μιας βυζαντινής εικόνας (Χριστός τέμπλου Μονής Σταυρονικήτα) ως εξής:

1. → Το πρόσωπο του Χριστού (4 ίσα μέρη).
2. → Το πρόσωπο του Χριστού (μαλλιά - μύτη - μάτια).
3. → Την μύτη (4 ίσα μέρη).
4. → Το στόμα και το μάτι.
5. → Το μάτι.
6. → Την βυζαντινή απλή γραφή.
7. → Την βυζαντινή καλλιτεχνική γραφή.
8. → Το «Δ» καλλιτεχνικό.
9. → Το «Η» καλλιτεχνικό.
10. → Την κατασκευή της συγκεκριμένης εικόνας του Χριστού.
11. → Το σκίτσο.
12. → Τον κάμπος και το φιλέτο.
13. → Τους προπλασμούς.
14. → Τα φωτίσματα.
15. → Την λωρίδα, το Ευαγγέλιο και το Πρόσωπο.

Τελειώνουμε την διδασκαλία μας με το σύνθημα «Νεωτερίστε Παραδοσιακά» και με στόχο να δείξουμε ότι η ζωντανή πίστη του λαού διατηρεί, συνεχίζει και εξελίσσει την Βυζαντινή τέχνη. Είναι ανάγκη για να δημιουργούμε πολιτισμό, να είμαστε συνεχιστές και όχι καλοί αντιγραφείς του παρελθόντος. (Δύο παραδείγματα: Στην αρχιτεκτονική ο Ναός των τριών Ιεραρχών Θεσσαλονίκης και στην αγιογραφία η Παναγία του Χάρου από τους Λειψούς Δωδεκανήσου).

Η ενότητα αυτή θα διδαχτεί σε τέσσερις διδακτικές ώρες. Δύο για την αρχιτεκτονική και δύο για την αιογραφία.

Εργασίες για το σπίτι μπορούμε να ορίσουμε πολλές και διαφόρων ειδών. Εστιάζουμε όμως την προσοχή μας κυρίως σε εργασίες που ο μαθητής μπορεί να τις διεκπεραιώσει με την χρήση του υπολογιστή.

Να φέρουν μία εικόνα από το σπίτι τους και να μας παρουσιάσουν στην τάξη, πάνω στην συγκεκριμένη εικόνα, τα χαρακτηριστικά της βυζαντινής αιογραφίας.

Να επισκεφθούν τον Ιερό Ναό της ενορίας τους και να προσπαθήσουν να μας εξηγήσουν τον αρχιτεκτονικό του ρυθμό.

Μία ομάδα μαθητών να αναλάβει να μας παρουσιάσει ένα ιστορικό μνημείο της περιοχής (π.χ. Ομορφοκκλησιά) (Από απλή παρουσίαση έως κάτοψη ή ακόμη και κατασκευή μακέτας του ναού. Επίσης, η εργασία αυτή θα μπορούσε να γίνει και στον υπολογιστή.).

Να βρουν από το διαδίκτυο στοιχεία για ιστορικούς ναούς ή για παλαιές, περίφημες βυζαντινές εικόνες και να μας τα παρουσιάσουν.

Η παρουσίαση αυτή είναι όλη φτιαγμένη στο Powerpoint, που είναι το πρόγραμμα κατασκευής παρουσιάσεων του Office, και είναι αρκετά απλό στην χρήση του, όπως προαναφέρθηκε.

Ένα μάθημα μέσω υπολογιστή μπορούμε να το παρουσιάσουμε:

1. Μέσω προτζέκτορα, αν υπάρχει στο σχολείο μας και μάλιστα στην αίθουσα τελετών.
2. Μέσω τηλεοράσεως συνδεδεμένης με τον Η/Υ μας στην αίθουσά μας.
3. Στο εργαστήριο πληροφορικής που είναι και ο καταλληλότερος χώρος. .

Μάθημα με την χρήση Η/Υ μπορεί να γίνει σε κάθε ενότητα και όχι μόνο σε ειδικά θέματα, όπως αυτό που παρουσιάσαμε σήμερα. Για παράδειγμα, σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και σε όλα τα κεφάλαια, μπορούμε να στήσουμε ένα μάθημα, που να περιλαμβάνει: σχεδιάγραμμα, σκοπό, στόχο, συμπεράσματα, εφαρμογή στο σήμερα, στα κεφάλαια Καινής και Παλαιάς Διαθήκης, κείμενο και μετάφραση της περικοπής που εξετάζουμε, παράλληλα κείμενα, σχετικές εικόνες και σκίτσα (Υπάρχουν πολύ ωραίες εικόνες, όχι αιογραφίας, πάνω σε θέματα Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, που είναι σαν σκηνές από ταινία.) Επίσης, εικόνες και σκίτσα χριστιανικού περιεχομένου, μπορούμε να βρούμε στο διαδίκτυο, μέσω κάποιας μηχανής αναζήτησης, πληκτρολογώντας ως αντικείμενο αναζήτησης τις λέξεις «Christian cliparts» ή σχετικούς όρους. Ακόμη, μπορούμε να παρουσιάσουμε και αποσπάσματα από θρησκευτικές ταινίες, ελληνικές και ξένες, που έχουν σχέση με το θέμα μας κλπ. (Σε μία παρουσίαση στο Powerpoint, μπορούμε να εισάγουμε και να προβάλλουμε και αρχεία ήχου και βίντεο).

Επίσης, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον υπολογιστή για ανακεφαλαίωση ενοτήτων, είτε χρησιμοποιώντας τα σχετικά cd του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, είτε δικά μας επαναληπτικά σχεδιάσματα. Επιπλέον, μπορούμε να φτιάξουμε τεστ πολλαπλών ερωτήσεων για επανάληψη ή για εξέταση των μαθητών.

Η σύγχρονη τεχνολογία είναι η πραγματικότητα στην οποία ζούμε αλλά και το μέλλον της κοινωνίας μας. Είναι αναγκαίο, λοιπόν, ο σημερινός εκπαιδευτικός να την παρακολουθήσει και να την κάνει κτήμα του, γιατί εκεί πηγαινει το μέλλον της εκπαίδευσης και εκεί είναι τα σημερινά ενδιαφέροντα των μαθητών μας. Αν θέλουμε να τους προσεγγίσουμε, πρέπει να πάμε κι εμείς εκεί να τους βρούμε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική βασική βιβλιογραφία για τις νέες τεχνολογίες:

- ✓ P. K. McBRIDE
«WINDOWS XP (Ελληνικά) Ο ΕΥΚΟΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ DIANE KOERS
«OFFICE XP (Ελληνικό) ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ DIANE KOERS
«WORD 2002 (Ελληνικό) ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ MOIRA STEPHEN
«POWERPOINT 2000 (Ελληνικό) Ο ΕΥΚΟΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ ROD WYNNE – POWELL
«PHOTOSHOP 5 Ο ΕΥΚΟΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ.
- ✓ LISA A. BUCKI
«PHOTOSHOP 6 (FOR WINDOWS) ΜΕ ΕΙΚΟΝΕΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ SKOTT KELBY
«ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ PHOTOSHOP 7»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ RUTLEDGE PATTRICE ANNE
«ΠΛΗΡΗΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ MICROSOFT POWERPOINT 2000»
Αποδ. ΜΑΡΙΑ ΛΕΓΚΑΛ
Εκδ. ΓΚΙΟΥΡΔΑΣ
- ✓ JACKIE SHERMAN
«ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ Ο ΕΥΚΟΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ ΑΙΜΙΛΙΑΝΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
«ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΕΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ ΣΕ 24 ΩΡΕΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ ΓΑΡΙΔΗΣ , ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ , ΤΖΙΤΖΙΡΑΣ
«ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΕΞΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ
- ✓ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΒΟΥΡΗΣ
«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥ – ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ»
Εκδ. ΔΙΑΥΛΟΣ